

VII. EUROPA

Un oceà desconegut: Europa i Estats Units després de Trump

POL MORILLAS

Investigador principal
per Europa, CIDOB
@polmorillas

Res no ha envalentit més Marine Le Pen (Front Nacional), Nigel Farage (UKIP) i el primer ministre hongarès, Victor Orbán, que pensar que el 'Brexit' i l'elecció de Trump consoliden una aliança populista.

“**E**l seu món s'esfondra. El nostre s'està construint”. Amb aquestes paraules rebia el vice-president del Front Nacional la victòria de Donald Trump. Poc després seria la seva presidenta, Marine Le Pen, la que donés la benvinguda a la decisió del poble americà, “lliure”. S'hi sumarien Nigel Farage, ex-líder del UKIP i promotor del Brexit i Viktor Orbán, primer ministre d'Hongria, que poc abans havia lliurat la seva pròpia batalla contra les “imposicions” de Brussel·les en la gestió de la crisi de refugiats.

Res no ha envalentit més a tots ells que pensar que el *Brexit* i l'elecció de Trump consoliden una aliança internacional populista. Tot i que l'expressió sigui una contradicció en ella mateixa ja que, si res comparteixen aquests moviments, és l'aversion a l'obertura internacional i el foment del proteccionisme i l'Estat nació. Simbòlicament, però, ambdós fets són una victòria sense pal·liatius de les forces contràries a l'ordre liberal internacional. Una victòria que té avui especial cabuda en els països que set dècades enrere van promoure un ordre internacional basat en l'Estat de dret, la democràcia i l'economia de lliure mercat, amb ciutats com ara Nova

York o Londres com els màxims exponents de les “societats obertes”.

De les societats obertes, la Unió Europea n'és el principal exemple. Una construcció inèdita en les relacions internacionals, en què diversos països han cedit quotes de sobirania inimaginables a favor d'un ens supranacional. I amb l'objectiu que la història no es repetís i posar fi a la possibilitat d'enfrontament entre veïns que acabaven en guerres mundials. Es tractava de superar l'Estat nació, donant exemple d'un ordre postmodern que, certament, tenia en els Estats Units el garant de la seva seguretat.

Aquest món té avui un contrapès important a l'escena internacional. És el format pels que veuen el retorn de l'Estat nació com la solució a tots els mals de la política contemporània. Com si l'aïllacionisme fos avui una opció factible per a un món molt més complex i connectat que el del segle passat. Amb el seu “Fem Amèrica gran de nou”, Trump s'aferra a un món que no existeix, però alhora permet a altres moviments similars traslladar a casa un missatge d'èxit.

I és així com les relacions entre Europa i els Estats Units poden patir la seva crisi més profunda. La divisió de la guerra d'Iraq de 2003 semblarà ben poca cosa quan el que hi ha en risc és la creença en els valors més fonamentals que

